

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A madarak védelme.

Írta: K. Nagy Sándor, kir. törvényszéki bíró.

Azokhoz az emberekhez beszélek, a kiknek működése a közbiztonságnak és közjólétnek alapját képezi, a kiket meggyőződésből tisztelik s a kiknek tiszteletét hirdetem.

Azokhoz az emberekhez szólok, a kik mindenütt járnak, mint a levegőt tisztító szellő és mindenüvé behatol ügybuzgóságuk és erejük, mint az esőcsepp, mely a legkeményebb sziklába is utat váj magának.

Azokhoz fordulok, a kik éjjel-nappal járnak az erdőmezőt, a bokrokat és a nádasokat, a kiket nehéz fáradozásaik közben felvidít a madárdal, az ezerszínű kis énekeseknek szívre és lélekre ható vidámsága!

A csendőrökhöz intézem szavaimat.

Feltehetném-e, szabad volna-e feltennem róluk, hogy bedugják füleiket előttem s nem hallgatnak reám, midőn a hasznos madarak százezrosan visszhangzó szava kíséri kérésemet.

Mert én most a madarak nevében kérek.

Nem kérek én lehetetlent, nem is külön áldozatot; hanem csak különös figyelmet azokra a törvényekre és törvényes intézkedésekre, melyeknek szólja a madárvédelem.

Mert hiszen nélkülem is tudják, hogy vannak ilyen törvényes intézkedések, melyeknek leghivatottabb érvényesítői a csendőrök.

Nem akarok én most hivatkozni a Bp. 87. §-ára, a mely szerint: «az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott bűncselekményeket feljelenteni», (a Szolgálati szabályokat meg otthon felejtettem s így nem is nézhetek utána az ide vonatkozó utasításnak), hanem egyedül csak a saját szívük gyöngédségét és okosságuknak tapasztalatait hívom fel szószólóul mellettem.

Tudják, látják, hogy a nagy természetben minden úgy van elrendezve, miként az összes együtt képezzen egy egészet. Ne féljenek! nem akarok bosszas magyarizatokba boesátkozni. Hiszen, ha gondolkoznak rajta, maguktól rájönnek, hogy a madarak akadályozzák meg a pusztító férgeknek és a dudáknak túlságos elszaporodását, a madarak tisztítják meg az erdőmezőt az elhullott vadaknak szerfele veszedelmeit terjesztő bűzhődtől,

hulláiktól, a madarak legbüsösebb munkáit a kertnek, erdőnek, mezőnek, leghatalmasabb védelmezői a gyümölcsnek és vetésnek, sőt az emberi járomba hajtott barmoknak is, a madarak nélkül fű, fa, virág elpusztulna a túlságosan elszaporodó rovaroktól és férgektől. Egyszóval a madarak úgy vannak beillesztve a természet háztartásába, hogy azokat ott meg kell tartani, különben elpusztulna a természet, mert ha a madarak nem tisztogatnák a fákat, kivesznének az erdők, s ha az erdők kivesznének, nem szállana fel belőlük jótékony pára, hogy termékenyítő eső alakjában hulljon le a földre, nem lenne, a mi az időjárást szabályozza, sőt kiapadnának a források, patakok és folyók s velük együtt kővé és terméketlenné válnék a mező, mert nem lenne, a mi talajvizét táplálja. Rettenetes állapot következnekké akkor!

Éppen azért a törvényhozás is tudatára ébredt a madarak létszámhatatlan fontosságának s ha bár elég későn, de mégis kiterjesztette figyelmét a madarak védelmére.

Az 1883: XX. tetz. 9. és 29. §-ai kimondták, hogy «Tilos a vadászat az éneklő madarakra minden időben. A ki ez ellen vét, az éneklő madarak fészkeit elrabolja, tojásait elszedi: öttől ötven forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.»

Úgy látszik azonban, hogy a szenvedélyes és gondolkozni nem tudó vadászok nem értették, vagy nem akarták megérteni a törvényt: éppen azért a belügyminiszter az 1883. évi 52,401. B. M. sz. határozatában kimondotta hogy: «az éneklő madaraknak fegyverrel való vadászása és clejtése egész óven át tiltatik.»

A törvény daczára is csak úgy összefogdosták a madarakat, mint annak előtte, míg a belügyminiszter az 1889. évi 2325. B. M. sz. határozatában ki nem mondta, hogy: «Az éneklő madaraknak, különösen a költés idejében való tömeges összefogdosása vadászati kibégást képez.»

Azonban ez mind nem volt elég, mert úgy látszott, mintba a törvényes rendelkezések csak a vadászat érdekeit akarnák szolgálni. És jönni kellett az 1891: XII. tetz. 57. §-ának, mely most már a mező- és erdőgazdaság érdekében mondta ki, hogy: «A hasznos madarak pusztítása, azok fészkeinek és tojásainak elszedése, valamint a hasznos madaraknak és tojásainak forgalomba hozatala hatósági engedély nélkül tilos.»

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képi árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

És ugyanezen törvény 95. §-a szerint: „kibágást követ el és száz koronáig terjedt büntetéssel büntetendő, a ki a hasznos madarakat pusztítja, azoknak fészkeit és tojásait, fiait elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza.”

A földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági törvényben nyert felbatalmazása alapján megállapította a hasznos madarak névsorát az 1901. évi márczius 18-ikán 24,655. F. M. sz. a. kiadott rendeletében, a melyben azt is kimondotta, hogy a madarak fészket, vagy tojásait elszedni csakis tudományos célra és hatósági engedéllyel szabad, hasonlóképpen csak hatósági engedéllyel eszközöltetők ezeknek szállítása is; de ez az engedély legfeljebb csak 10 darab madárfészkek és tojás elszedésére adható.

Ezt az engedélyt vidéken a főszolgabíró, városban a rendőrkapitány adja ki s csak 14 napi érvényvel és ez az engedély csak egyszer használható.

Ime! tehát röviden ezek a törvényes rendelkezések azok, melyek hivatják a madárvédelmet elősegíteni. De ezek még mindig nem hozták meg a kívánt sikert, mert a madárpusztítás most is majdnem olyan nagy mértékben történik, mint régen.

Pedig ezek a mezőrendőri kibágások az 1894: XII. tet. 95. §-ának utolsó bekezdése szerint hivatalból üldözendők és ugyanezen törvény 114. §-a szerint a kiszabott pénzbüntetés — behajthatlanság esetén — elzárásra változtatható át.

Így minden törvénytisztelő embernek kötelessége a madárvédelem elleni kibágást az illetékes községi előjáróságuk feljelenteni.

Nem erre a kötelességre hivatkozom én, midőn a csendőrökkel beszélek, hanem arra a buzgalomra, a melylyel minden kötelességüket teljesítik.

Vegyék kezökbe szintén a madárvédelmet!

Fáradtságos utjaikban terjesszék ki figyelmüket erre is.

Ha akár felnőttek, akár gyermekeket érnek hasznos madár, madárfészkek, madártojás, vagy madárfiók pusztításán, vagy rongálásán (akár természetes, akár mesterséges legyen az a madárfészkek): ha csak személyesen nem ismerik, tartóztassák le a nála megtalált bűnjelkek együtt és kísérik be abboz az előjárósághoz, melynek határában a mezőrendőri kibágás történt. Igaz, hogy a 12 éven aluli gyermek büntetés alá nem vonható, de a csendőr csak a nagyobb eltérést állapíthatja meg az életkornál, különben az életkor megállapítása a községi előjáróság feladata a hozzá bekisért gyermekekkel szemben s ha az előjáróság tudása szerint a bekisért gyermek nem töltötte be a 12-ik életévét, azt majd szabadon bocsátja, de az ilyen téves bekisérésnek is meg lenne az a hatása, hogy a csendőrök által egyszer bekisért gyermek és annak sok pajtása azután bizonyára nem egyhamar hántaná a madarat, annak fészket, tojásait és fiát.

Ha pedig marlár, madártojás, fészkek, vagy madárfiók szállításán érnek valakit, legelőszörban is kérjék el attól és tekintsék meg a hatósági engedélyt s ha az rendben van is, ne engedjék tovább addig, míg meg nem vizsgálják, hogy a szállított madarak és tojások száma nem haladja-e meg a tizet? s ha igen, úgy kobozzák el s kísérik be a törvényezegőt az előjárósághoz, a hol azután a madarakat szabadon bocsátják s a törvényezegőt meghűntetik.

És jóakarólag figyelmeztessék a szülőket és gyámokat arra, hogy ha a 12 éven aluli gyermekekkel szemben a szükséges felügyelet elbanyagolják: azoknak bűnös cselekményeikért felelőssé válnak. . .

A madarak hasznára vannak az embereknek: védjék a madarakat az emberi gonoszság ellen!

Az iszákosság és beszámíthatóság.

— Tanulmány. —

Dr. H. Hoppe után a szerző engedélyével közléseszi
Raschel Lambert, csendőrfőhadnagy.

(Vége.)

Az öntudatnak ittas állapot következtében beállott zavarodottságáról, mely azután a teljes felelőkenységben nyilvánul, megállapított, hogy ez a jelenség igen gyakran már az ittaság kezdő stádiumában is fellép. A klinikai megfigyelés eredménye általánosságban az, hogy az egyéniség teljes elváltozása és ezzel kapcsolatosan a beszámíthatóság kizárása az ittaságnak sokkal kisebb fokánál kezdődik, mint a hogyan azt a legtöbben feltételezik. Igaz, hogy a határt vajmi bajos megállapítani, de ez viszont a többi lelki háborodottságra is ráillik.

Készarva a „többi lelki háborodottság»-ról beszélek, mert az ittaság a valóságban nem más, mint egy jellegzetes lefolyású lelki háborodottság. Ebben a felfogásban a lélektannal foglalkozó szakemberek tökéletesen megegyeznek. De a laikusok is, a kik közül pedig sokan isméteiten végig élvezték ezt az állapotot, előbb utóbb kénytelenek lesznek elfogadni a tudomány eme kijelentését. Azok a jogászok, a kik e tudomány fejlődését figyelemmel kísérték, már régóta elismerték ennek a felfogásnak a helyességét.

Balve híres büntető jogász és tanár például már 1875-ben azt mondja, hogy «az ittaság orvoslélektani szempontból nem egyéb egy átmeneti lelkizavarnál». Schwartze göltinai büntetőjogi tanár szerint az ittaság a lelki zavarok egy neme. «Az ittas állapot épp úgy bírálható el, mint bármely más lelkizavar.»

Még határozottabban nyilatkozik Dr. Klöckner egy az ittaságnak büntetőjogi szempontból való elbírálásáról szóló tanulmányában: «Az ittaság egy beteges lelki állapot», úgymond, «egy mérgezési jelenség, mely a szabad akaratnyilvánítást többé-kevésbé korlátozza, magasabb fokban pedig teljesen megszünteti. Az orvosi tudománynak ez az eredménye jogászörökben teljesen gyökeret vert felfogás.»

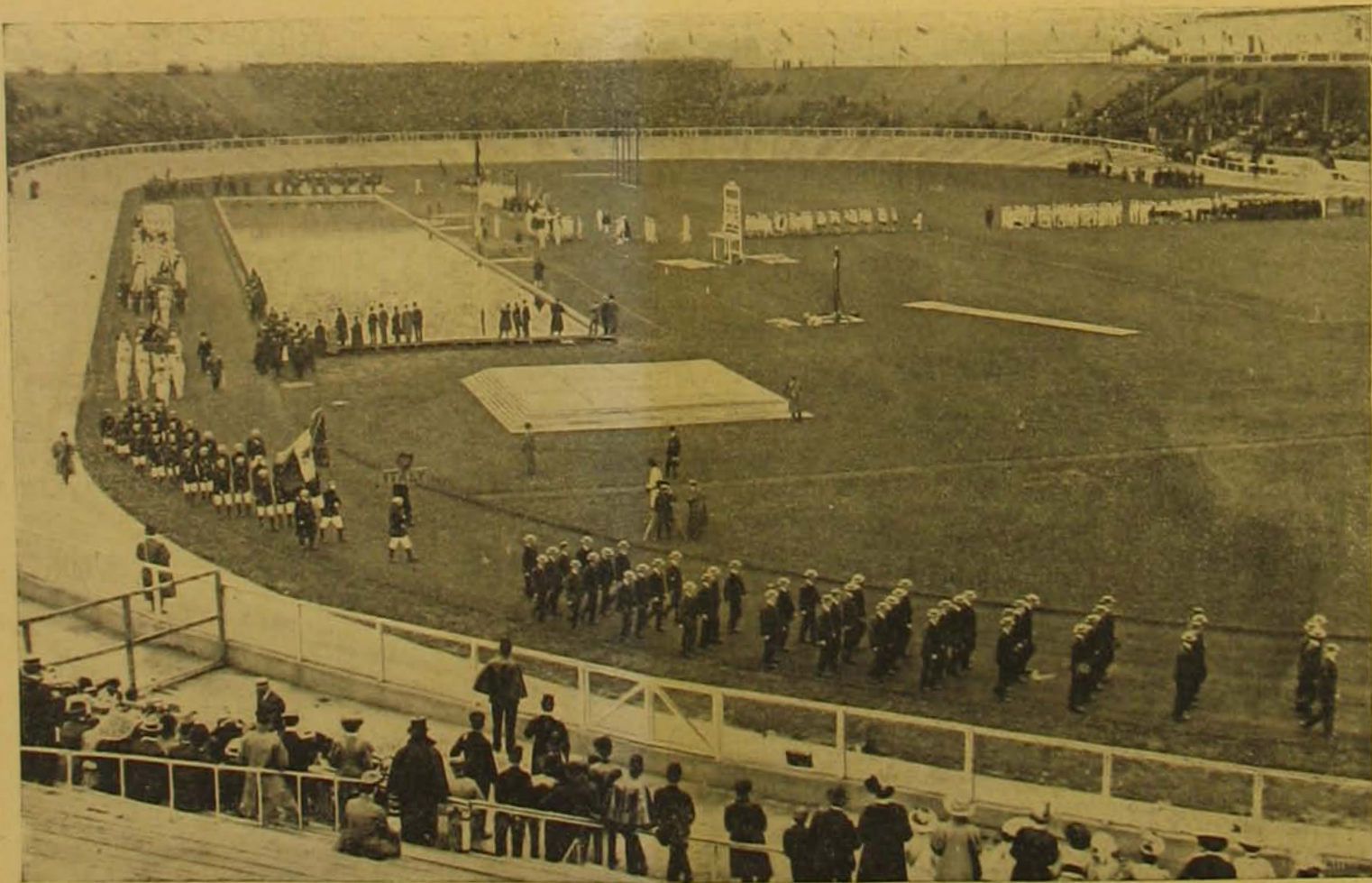
És csodálatos, hogy a gyakorlatban mindezek daczára egyáltalában nem veszik tekintetbe ezt a beteges lelkiállapotot. Itt is, mint egyébként és tudvalevőleg min-

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A különböző nemzetek csapatainak felvonulása. Elöl a magyarok.

A londoni olimpiai versenyekből.

denütt, óriási különbség mutatkozik a tudomány és a gyakorlat között.

Ha egy nyavalyatörős betegen ugyanazok a tünetek volna az észlelhetők, mint az alkoholtól ittas egyéneknél, kétségtelen, hogy állapotát az öntudatlanság állapotának minősítenék és a tettest felmentenék. (Dr. Ziehen tanár). Bleuler zürichi tanár szerint: ha valaki, valamely más méreg, pl. belladonna által egy, az erős ittasáshoz tökéletesen hasonló állapotba helyezve, ily állapotban büntetést követne el, nem akadna bíró, a kinek eszébe jutna azt az embert beszámíthatónak tartani.

Hasonlóan nyilatkozik Cramer tanár klinikai igazgató: «Ha valamely méreg, és nem alkohol, mondjuk például: a szén-dioxid gáz oly állapotot idézne elő, melynek jelenségei egy, csak közepes mámor jelenségeivel egyeznének, a szakértők és bírák egy pillanatra sem haboznának a büntető törvény megfelelő szakaszait alkalmazni.»

Wollenberg pedig azt mondja, hogy «Tudatos következtetés az, hogy ily és hasonló esetek (ittassági esetekről van szó) csak azért, mert az alkoholtól ittas egyén állapotát és az ebből támadt következményeket önmaga idézte elő, nem tekintetnek beteges öntudatlanságnak; következtetés pedig azért, mert hiszen az alkohol vagy más méreg okozta öntudatlanság között nincs elvi különbség.»

Ennek a «tudatos következtetésnek» különböző okai vannak. Így első sorban azzal próbálják egyesek indokolni, hogy «az alkoholtól ittas egyén», mint Wollenberg mondja, «ezt az állapotát és az ebből eredő következményeket önmaga idézte elő», s így ő a hibás.

Hasonló nézet nyilvánul meg itt, mint a melyet még rövid idővel ezelőtt a betegsegélyző pénztárak a nemi betegségek szemben hangoztattak a azok költségeinek megtérítését megtagadták azzal a furcsa indoklással, hogy a bajt saját hibájukból szerezték. De, hogy az alkohol mellett maradjunk, akkor a felfogás szerint az ittaság okozta téboly, vagy egyéb alkoholikus lelkizavarodottság az illető egyéniség rovására volna irandó, s ennek az volna a következménye, hogy az ily — bangsulyozom: örült — állapotban elkövetett bűncselekményt, tekintet nélkül az illetőnek a tett elkövetésekor lelki állapotára, a törvény teljes szigorával kellene büntetni. Ez pedig absurdum.

Azonban általánosságban is nagy igazságtalanság az a szemrehányás, mintha az ittaság mindig az illető egyén hibájára folytán keletkeznék. Mert vegyük csak, hogy miként is áll be az embernél az ittaság.

Általános szokás szerint elmegyünk egy pohár sörről vagy borra, a munkásember elmegy a csapszékbe, vagy részt veszünk egy úgynevezett kedélyes estén, talán azzal az eltökélt szándékkal, hogy nagyon keveset iszunk és csakhamar elmegyünk. A társaság azonban nem enged az embert egykönnyen elmenni s az alkohol mámorító hatása rendszerint hamarosan elfeledtetni velünk a jó szándékot. Az első pohár után jön a 2. 3. 4. és így tovább, s a nélkül, hogy az ivó akarja vagy tudára ébredne, kifejlődik az ittasági állapot, mely bizonyos körülmények között, miután a megfontolás, az elvek szerinti cselekvő képesség és az akaraterő minden élvezett pohár után elenyészőbb lesz, igen magas fokra hághat.

Ha lehet a jelen esetben hibáról beszélni, akkor az már az első pohárnál, sőt tovább megyek, az első kortynál kezdődik, s akkor tulajdonképpen az egész világ ebben a közös hibában szenved. Mert hiszen jó-

formán az egész világ alkoholikus itallal él s nemcsak a saját személyét illetőleg találja ezt egészen természetesnek, hanem még elcsábít vagy rákényszerít másokat is, s azt a ki az isteni nedűt megveti, mint valami különczöt vagy fanatikus megmosolyogja és szánja.

Ily körülmények között, hogy t. i. élvezzünk-e szeszes italt, a legtöbb ember, de különösen a férfi egyáltalában nem szabad, hanem egy általános, az egész föld kerekén elterjedt szokással és óriási kényszerrel áll szemben, melynek mindazok rajjai, a kik a társaságban mozognak, s mely alól egyesek csak a legnagyobb lelki erővel képesek magukat kivonni.

Az általános népfelfogás szerint az ivás nem hiba, de még a sok ivás sem az. Ellenkezőleg, a sok italt győző embert a társadalom nagy rétegeiben az erőnek és vitézségnek bizonyos nimbusa veszi körül. (Fájdalom.) Ha tehát az ivás vagy sok ivás magában véve nem hiba, nem lehet biba annak természetzerű következménye: az ittas állapot sem. Az általános népfelfogás tehát nemcsak elnéző az ittasággal szemben, hanem azt még időről-időre helyénvalónak, sőt dicséretesnek tartja, mert hiszen a közmondás is azt tartja, hogy «a ki életében még nem volt részeg, az nem is férfi» s ez a felfogás — sajnos — még ma is fennáll. A dorbézolás és az «italtól vidám bangulat», a mely tulajdonképpen nem más mint a mámor kifejezése, nyilvános beszédekben és a sajtó rovataiban is lelkes magasztalókat és híveket talál, számos költő megénekelte és dicsőítette ezt a kellemes állapotot s a legtöbb ember előtt, mint valami költői felmagasztaltság tündökölnék. A dolgok ilyen állása mellett lehetetlenség az önközta mámorról beszélni. Az évezredek óta fennálló ivó szokások mellett kikerülhetetlen, hogy nap-nap mellett számtalan ember le ne ittasodjék. Nem az egyes embereké tehát a biba, hanem az egész társadalomé. Ezzel szemben némelyek azt követelik, hogy az illető egyén ittas állapotában is elegendő önuralmat tanúsítson, hogy a büntető törvénnyel összeütközésbe ne jöjjön. Ez azonban azt jelenti, hogy az alkoholnak az agyrendszerre való hatása, mely pedig éppen az önuralmat és logikus gondolkodást ássa alá, megszüntetessék. Éppen oly joggal követelhetnők az ittas egyéntől, hogy nála az ittaság külső jelei, mint pl. bizonytalan mozgás, bányás stb. elmaradjanak, illetve ne jelentkezzenek.

Úgy a mint önbibának nem minősíthető az ittas állapot, épp úgy nem minősíthető gondatlanságnak sem. Sokan ugyanis azon a nézetben vannak, hogy «a ki, babár csak néha is, a szeszes ital élvezetére adja magát, számoljon azzal, hogy általa beszámíthatatlan állapotba jut s oly cselekményeket követhet el, melyek a büntető törvénnyel összeütközésbe hozhatják». (Klöckner.) E nézet szerint például az ittaság okozta cselekményeket úgy kellene büntetni, mint a gondatlanságból okozottakat. (A norvég büntető törvény máris ily szelvényben lett megváltoztatva) De ha tényleg mindenki, a ki leittasodik, gondatlanságot követ el, akkor ez a gondatlanság nem abban a pillanatban veszi kezdetét a mikor az ittaság megnyilatkozik, mert ezt megállapítani sem lehet, hanem az ivással megával, a mely, mint már említettem, lassan és észrevétlenül az ittaságot idézi elő; de akkor mindazok a kik szeszes italt élveznek, tehát a legtöbb ember, gondatlanságban válnak bűnössé.

Az ittaság okozta cselekményeket csak akkor lehetne gondatlansági cselekményeknek minősíteni, ha a szeszes

Ne tévovázzék, ha fáj a feje,

Beretvás-pastillát

mely 10 perex alatt a legmáskasabb migránt és fejfájást elmulasztja. Ára K. 1.20. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Készítő: **Beretvás Tamás** gyógyszer. **Kispeston.** Orvosok által ajánlja. 3 doboznál ingy. post. száll.

—; hanem használjon azonnal: —;

A marathoni futók indulása Windsorból.

A londoni olimpiai versenyzőkből.

italok élvezete törvény útján eltiltatnék s ha a szeszese ital élvezete mint az már több országban divik, már magában véve is mint gondatlan cselekmény üldözhető.

Végül tekintet nélkül a beszámíthatóságnak az ittaság által előidézett korlátoltságra vagy teljes hiányára, az ittaság okozta cselekmények megtorlását mintegy szükségbeli óvrendszabályt tüntetik fel az ily cselekmények nagy tömegével szemben, melyektől más alkalmasabb módon, állítólag, nem képesek szabadulni. E cselekmények büntetlenítése (exculpacio) egyszerűen kérdésessé tenné a jogbiztonságot, mondja Heilbronner. De viszont elérték-e igazán észrevehető sikereket az ittaság okozta büncselekmények büntetése által? Ellenkezőleg, nem nő-e a számuk, mint a hogyan azt különösen a majdnem kizárólag ittas állapotban elkövetett veszélyes testi sértések szaporodása mutatja? Különösen erősen szaporodott a visszaesések száma, a melyek az 1882—1905. években megnégyszereződtek. Hát visszariaszt-e a valakit, a ki ittas fővel büntetendő cselekményt követett el, a büntetés a további ivástól és a további leittasodástól?

A büntetés tehát szerintem ozéltalan, mert semmit sem használ. De hát tulajdonképpen ninos-e a büntetésnél czélszerűbb eszköz az ittasági büncselekmények megszorítására? Nézetem szerint csak egy mód van, a mely sikert ígér, mert az alkoholizmus természetéből és hatásaiból önként következik és pedig: *A büntetés helyett s a fegyházakba egyéb intézetekbe való internálás helyett az önmérsékletre (abstinencia) való nevelés.* Mert a ki a szeszese italt elvből kerüli, nem lehet ittas, s ily állapotban büncselekményt sem követet el. A ki azonban újra kezdi az ivást — eleinte talán egész mértéktelenen — az sohasem biztos az ittaság és annak esetleges következményei elől.

Sokat el lehetne érni e téren már a most fennálló viszonyok és a jelenlegi törvények mellett is, ha annak az alapelvnek a székségessége, hogy az az egyén, a ki ittas állapotban büntetendő cselekményt követett el, önmérsékletre kényszeríttessék, illetve ily irányban neveltsessék, gyökeret verne.

Ha egy alkalmi (tehát nem szokásos) ittaságról, vagy az első ittaság okozta cselekményről van szó, akkor a feltételes elítélés illetőleg a feltételes megkegyelmezés általánosságban alkalmas lesz arra, hogy a kívánt viselkedés elééréssék.

Dnyenkor a büntetés kiszabat, illetve a megkegyelmezés feltétele az legyen, hogy a tettes ezentul mindennemű szeszese italok élvezetétől szigoruan tartózkodjék s hogy a külső forma is megtartassék, valamely ilyen irányu társaság tagjává legyen, mert ellenkező esetben rajta a büntetés végrehajtatik. Ha már most egy ily büntetés végrehajtására kerülne a sor, annak egy oly intézetben kellene foganatosíttatni, a melyben az illető az önmérsékletre szoríttatnék, a mi csak az esetben érhető el, ha az önmérséklet elve valamennyi ily intézetben elfogadtatnék.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A dísznótór vége.

Írta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Talán semmiféle nemzet nem rendezi oly ünnélyes formában a sertésvágást mint mi magyarok. Nem tudom honnan vette eredetét ez a szokás, de az bizonyos, hogy a magyar

enlcr. ha még oly szegény is, hogy csak egy malaczkát vághat, annak a torára is meghívja testvérét, vagy rokonát, vagy ezek hiányában valamelyik jóbarátját. Talán jóízűt se tudna enni belőle, ha mást meg nem vendéglhet.

A magyar ember — érte csak a köznépét — mind született hentes. Levágja és feldarabolja sertéseit úgy, mintha tanult mestersége volna a henteség. Tanult hentes kezére csak az urak bízzák a sertésvágást, sőt kisebb városokban ezeknél is csak az ugynevezett bellérs-ek végzik azt. A köznép azonban maga végzi a sertésvágásból tartozó minden munkát meghívott vendégeivel. Ennélfogva a vendég már kora reggel eljön és az összes teendőkből segédkezik, feleségestől együtt a vendéglátó gazdának. Este aztán, mikor már mindent elvégeztek, tartják meg a tort, mert illő, hogy a nagy munka befejezését együtt tinnepeljék meg és sorba kóstolgassák a kolbászt, hurkát, a mit együtt készítettek.

Természetes, hogy ez nem megy italozás nélkül. Reggeli előtt pálinkázás járja, de már a reggeli után, a mi a levágott sertés husából kerül ki, borra fordítják a sort, és iszogatnak egész nap. Ennélfogva még természetesebb, hogy a vacsora, a tulajdonképpeni tor, idejére, mindenki jó hangulatban van.

Köztudomásu, hogy a bor nagymértékben való élvezete különféle hatásokat szül az emberben. Egyik dalol, másik szomorkodik, a harmadikból kitör az ősi virtus és garázdálkodik, mások meg éppen szerelmeskedni vágnak s udvarolnak életre-halálra a saját vagy a mások feleségének. Ez utóbiak közé tartozott Szkrenya János, alsódabasi lakos is, míg élt.

Az 1904. évi november 20-án a sógoránál volt dísznótórbán a szerelmes természetű Szkrenya. Este, mikor a torozás közben elfogyasztott bortól már felhevült, szintén megkezdte az asszonyokkal való esintalankodást. Az ilyen ártatlan természetű legyeskedés nem tünik fel a magyar embernek, de még az asszonyok se haragusznak érte, sőt szeretik a pajkos félbáknak, mert kedélyessé teszik a társalgást és jobban, vigabban telik az idő.

Igen ám, de Szkrenya, a többi asszonyok közül, annyira kitüntette figyelmességével N. G.-nét, egyik jóbarátjuk feleségét, és oly tüzesen udvarolt neki, hogy a férj már tulsoknak találta. És mivel az asszony se idegenkedett tőle, sőt észrevehetőn kaczerkódott a legénnyel, a férj féltékeny lett s bár minden szó nélkül túrte a legény virtuskodását, alattomban figyelemmel kísérte őket. S a vége az lett a dolognak, hogy a hurkafőzéshez ki s bejáró asszonyt és az ugyanazon időközökben eltunó legényt a konyha előtt olyan körülmények között találta, ami már kétséget sem hagyott maga után.

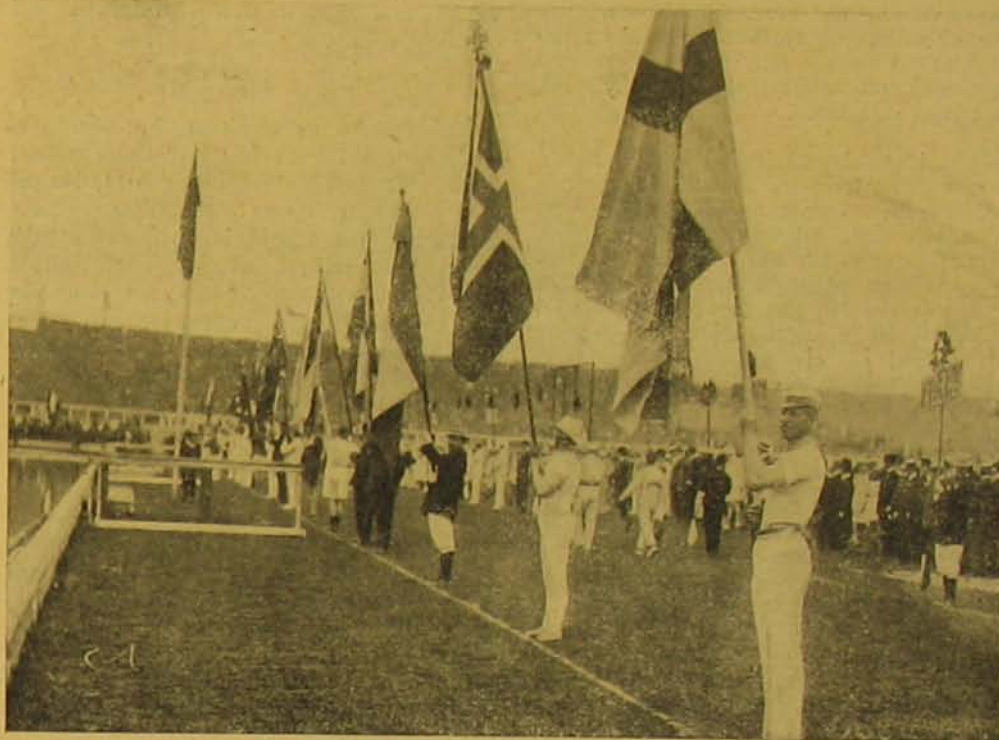
Ezért összeszólalkozott a legénnyel, s talán komolyabbra is fejlődött volna a dolog, ha a többiek is közbe nem lépnek és mindnyájan a sirva védekező és tagadó asszony pártjára nem állnak. Így azonban addig, addig kinfálgatták, csitítgatták, borral, szóval a haragos férjet, addig beszélgettek neki, hogy a sötétben nem jól látott s feltevésében csalódhatott, hogy végre is megbékült s feledni látaszotta történeteket. A legénnyel békeparhat ivott és jó kedvvel, dalolgatva töltötték az időt majdnem éjfélig, mikor mindenkitől szívélyesen elbucuszva s úgy a gazdát, mint a legényt, a nála legközelebb tartandó dísznótóra meginvitálva, feleségével együtt eltávozott.

Szkrenya még sógoránál maradt s csak később ment el onnan.

Másnap reggel lélekszakadva rohan be az alsódabasi esendőr laktanyába egy ismeretlen suhancz és rémülten ujságotolja, hogy a laktanyától mintegy 150 lépésnyire levő nádaslapos szélén egy agyonvert embert talált.

Simon Márton járásőrmester és a többi legénység is, kette de fogadták a hirt s abban a hitben, hátha valami részeg ember fekszik ott, már-már elutasították a fut. De mert az nem tágitott s folyton csak erősitgette állítása valódiságát, kimentek a jelzett helyre s ott csakugyan egy embert találtak verbefagyva, agyonverve, holtan.

A hely, ahol a hulla feküdt, gyepes volt. S mivel az éjszakai dér teljesen beleppte a mezőt, a legszigorubb vizsgálat mellett sem voltak képesek megállapítani, hogy az agyonvert ember, még életében, merről jött oda, sem azt, hogy a tettes

A londoni olimpiai versenyekről. — Üdvözlés a zászlókkal.

merre távozott onnan. De nem találtak más olyan nyomot vagy tárgyat sem, aminek alapján a nyomozást irányíthatták volna, vagy amely a tettes kiletére csak a legkisebb támpontul is szolgálhatott volna. Szóval a tettes nem hagyta hátra a névjegyét. Azaz otthagya biz az, de hát ők még akkor nem találták meg. Az azonban kétségtelen volt, hogy a gyilkosság ott történt, mert a nagymennyiségű alvadt vér ezt igazolta.

A hivatalos vizsgálat során megállapították, hogy a hulla Szkrenya János alsó-dabasi legény hullája s hogy a fejére intézett súlyos, tompa és kemény tárgyval való többszöri ütések következtében agyrongcsolást és azonnali halált szenvedett.

Simon Márton járásörmester a nyomozást azonnal bevezette. Természetesen abban az irányban, hogy Szkrenya hol töltötte az előző estét s nem volt-e ott valakivel összeszólalkozása s hogy, mikor és egyedül távozott-e el onnan, vagy mással, és kivel.

Mind ezeknek a megállapítása nem sok időbe került, s az eredmény az lett, amit fentebb ismertettem.

Azon az alapon tehát, hogy a legény N. G.-vel összeszólalkozott a disznótoron, ez utóbbi vétetett gyanuba és őrizet alá. N. G. azonban tagadta a cselekmény elkövetését és hivatkozott a disznótorban jelen voltakra, hogy neki semmi oka nem volt a legényre tovább haragudni, kibékült vele, sőt disznótorra is meghívta. Természetes, hogy ezt az említett egyőnek mindannyian igazolták.

Állította továbbá N. G., hogy hazatértük után azonnal lefeküdték s ki se ment reggelig a házából. Ezt meg a felesége igazolta.

Ezeket felül úgy az áldozat rokonai, mint N. G. ismerősei azt állították a terheltről, hogy igen jó indulatú, békés természetű egyőn, akiről ily súlyos természetű büncselekmény elkövetése fel sem tőtelezhető. S éppen ezt igazolta az a körülmény is, hogy előző este, bár súlyos természetű gyanu forgott fenn a felesége és a legény közt történetekre nézve, utóhivall mégis kibékült, sőt, mint az asszony állította, még csak szemrehányást se tett neki otthon a történetek miatt.

Eunólfogva a járásörmester bizonyító adatok hiányában el nem foghatta, annál kevésbé, mert a lakásán tartott igen bebató kutatás sem derített fel semmiféle oly adatot, ami bűnössége mellett bizonyított volna. Sem a ruháján nem volt egyetlen véresepp vagy szakítás, sem a testén egyetlen karcolás, amiből az áldozattal való dulakodásra s ebből kifolyólag a tettességre lehetett volna következtetni.

Már pedig Szkrenya erős fiatal ember volt s agyonütése oly nyílt helyen történt, hogy orozva való támadásról szó sem lehetett. Azt se lehetett feltételezni, hogy Szkrenya a nyílt támadás ellen ne védekezett volna, illetve, hogy arra ideje, alkalma és módja ne lett volna.

A járásörmester tehát más irányban kezdett nyomozni, de azért N. G.-t is őrizet alatt tartotta s időközönként egy őt, mint feleségét újból és újból kikérdezés alá vette. De tagadták állhatatosan. Az asszony egyik kikérdezés alkalmával oda nyilatkozott ugyan, hogy hazatértük után, mikor már ő lefeküdt, férje kiment a szobából, s bár ő hamarosan elszunnyadt, mégis észrevette, hogy kevés idő múlva vissza jött. Főrdőn akkor a legkisebb izgatottságot sem észlelte. Azután pedig reggelig ki se ment.

N. G. beismerte ezt, de azzal védekezett, hogy természeti szüksége végzőse céljából járt kiinn néhány percig s azonnal lakásába tért.

N. G. lakása nem volt nagyon messzire a tett színhelyétől, de az az idő, amit ő és felesége állított, még sem látszott elegendőnek arra, hogy oda elmenjen, a tetet elkövesse s azután hazatérjen ugy, hogy a felesége előtt feltűnővé ne legyen távolléte; annál kevésbé, mert nem is tudhatta, hogy Szkrenya, akinek abban az irányban kellett ugyan lakása felé mennie, eljön-e a sőtortól s ha igen, mikor; vagy éppen az előre haladott időre való tekintettel reggelig is ott marad.

Az asszony vallomásának igazságában kételkedni nem lehetett, oly őszintén adta elő a dolgokat s meglátszott rajta, hogy ha csak legkevesebbet is tudhatna vagy következtethetne férje bűnösségéről, megmondaná.

Ilyen körülmények között semmiféle pozitív bizonyítékot nem tudott a járásörmester N. G. ellen beszerezni. De nem találtak

más nyomot vagy gyanút sem, amelyen a m s ir nyban vezetendő nyomozás eredménnyel kecsegtetett volna.

Simon járásörmester az ekként vezetett nyomozás sor n újból és újból vizsgálat alá vette a tett színhelyét, mintha érezte volna, hogy csak ott található olyan bizonyítékot, aminek slap n a tettezt kiderítheti.

Ugy is lett.

Egyik ilyen helyszíni szemle alkalmával a lapos szélén járkálva vizsgálta a gazon terepet. Járkálás közben, szinte véletlenül egy nádkúp mellett haladt el, mely nádkúp attól a helytől, ahol a bullát találták, mintegy 40—50 lépésnyire lehetett. Addig figyelembe se vették. Ekkor se fektetett arra valami különös sulyt Simon járásörmester, mégis feltűnt neki, hogy a már egy évvel előbb összerakott, tehát már jól lenyomódott nádkúp egyik kéréje, mintha elmozdítottatott volna a helyéről s csak hanyagul volt oda visszafektetve. Elmozdítja a kérést s vizsgálja az alatta levőket, hát azok egyikében egy, vérrel teljesen beszenynezett, élmogombos végű tengerinád botot fedezett fel. Mindjárt kétségtelemné vált előtte, hogy a gyilkosságot ezzel követte el a tettes és az rejtette oda el.

E fontos bűnjel birtok ban újból kikérdezés alá vette előbb az asszonyt, aki beismerte, hogy férjének csakugyan van egy, az előtte megnevezett bothoz hasonló nádbotja, de csak akkor hűlt el, mikor azt a járásörmesternek megmutatni akarta, mert biz azt nem találta sehol. Mikor pedig a jár sörmester a talált botot előtte felmutatta, ráismert határozottan, hogy az a férjéé.

N. G. a bot felmutatása után beismerte a tett elkövetését és előadta, hogy sz említett éjjelen, midőn felesége lefeküdt, őt amiatti titkolt elkésereése, hogy Szkrenya egy megazégyenítette és családi békéjét felrulta, nem hagyta nyugodni, tehát elhatározta, hogy elébe megy Szkrenyának, akiről tudta, hogy mely irányban kell bazafelé mennie, és akárhol találkozik vele, agyonüti. Feleségének erről a szándékról mit sem szólt.

Véletlenül éppen a lapos szélén találkozott Szkrenyával, mikor is ő minden szó nélkül, mielőtt amaz védekezhetett volna, úgy vágta fejbe az élmogombos bottal, hogy az amagy is ittas Szkrenya azonnal földreesett s ott addig verte azt, míg meg nem győződött róla, hogy meghalt. Azután a botot a nádkúpba rejtette el azzal a szándékkal, hogy majd alkalomadtán eltüntetni onnan más rejtettebb helyre. Az egész eset a véletlen folytán, oly kevés idő alatt megtörtént, hogy felesége, aki időközben jól el ia aludt, nem is vette észre bosszabban való elmaradását és minden kétkedés nélkül belenyugodott abbeli igazolásába, hogy szükségét végezni járt kinn.

N. G. ezekután a pestvidéki törvényszéknek adatott át, hol gyilkosság büntette miatt, ittasságának és az őt ért sértés miatti jogos felháborodásának figyelembe vétele mellett, 3 évi fegyh zra ítéltetett.

KÉPEINKHEZ.

Olimpiai versenyek Angolországban.

A nyári szünet alatt egymást érik a sportoló ifjuság sportversenyei. A vívó-, birkózó-, evező-, úszó- és távgyalogló versenyek nap-nap után követik egymást, Legutóbb a múlt hónapban Angolországban Edward angol király védnöksége alatt „Olimpiai versenyek” czímen volt egy ilyen tornaverseny, a melyben való részvételre rendkívül nagy számban jöttek össze a sport hívei a világ minden részéből küzdeni a világbajnoki czimért. Mi magyarok is szép számmal voltunk képviselve a versenyen s örömmel konstatálhatjuk, hogy győnyörű eredménnyel is, a mennyiben a vívásban és birkózásban világbajnoki czimet, a sport más nemeiben pedig több második és harmadik díjat hoztak haza résztvevőink; emelven ezzel is a magyar név birét és dicő-

ségét a nagy világ előtt. Jelen számunkban ennek a versenynek egyes részairól mutatunk be néhány képet olvasóinknak.

HIREK.

Rablás. Az év elején a borsodmegyei Sajóvárkonyi határában a többek között Galaba csendőrnek is balálával végződött vakmerő rablótámadás okozta izgalmak még jóformán le sem csillapultak és már is egy újabb és részleteiben a sajóvárkonyihoz hasonló vakmerő rablólásról kell számot adnunk olvasóinknak. Az eset, a melynek tettesei ez ideig még ismeretlenek, a következő: Grün Ágost, a dunaipolyvölgyi vasut építési vállalkozója és annak Mózer Antal nevű pénztárosa, augusztus hó 1-én reggel hat óraker a munkások kifizetése céljából 40,000 koronával Nógrádverőczeről kocsin a törvényhatósági uton Katalin község felé hajtattak, Katalintól másfél kilométer távolságban a vácsi határban 5—6 fegyveres és álarczos egyén több eredménytelen lövéssel feltartóztatta és megtámadta, s a megfutamódott kocsi kivételével dorongokkal leverte őket. A rablók a vállalkozót és pénztárost a kocsirol ledobálták és a koci ülése alatt elhelyezve volt 40,000 koronát elrabolva, elmenekültek. A vakmerő rablás tettesei után Marschall Frigyes járásörmester, vácsi járásparancsnok vezette be a nyomozást a vácsi, nógrádverőczei, rét-sági, nőtincsi, nagymarosi és szobi őrsokról vezényelt 22 főnyi osendőrrel. A nyomozás irányítására Glatz Ödön főhadnagy, budapesti ezakasparancsnok is a helyszínerre rendeltetett. A nyomozás a legszelesebb mederben folyik és bibető, hogy rövid idő alatt eredménnyel fog járnai. A megsebesített vállalkozó és pénztáros állapota sulyos, de nem életveszélyes.

Ellenszegülés. Müller Lajos, Hunyadmegye Romosz községi lakosnál július 29-én végrehajtás volt fogantositandó. Müller a Ferencz Dénes cz. őrsvezető és Márkos Albert próbacsendőrből állott járőr fedezete mellett megjelent végrehajtót vasvillával megtámadta s azt kezén könnyen meg is sebesítette, majd pedig Ferencz Dénes cz. őrsvezető fegyverét is megragadta. Ferencz cz. őrsvezető a fegyvert támadója kezéből visszarántotta és azt egy szuronydőféssel a további támadásra és ellenszegülésre képtelenné tette. Müller sérülése sulyos.

Züllésnek indult gyermekek oltalma. Az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitétt, vagy züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekvédelem körében leendő oltalmazása tárgyában 121352/V—b. 1907. szám alatt kiadott és ugy társadalmi mint közbiztonsági szempontból egyaránt nagy fontossággal bíró belügyminiszteri rendeletre, mely lapunk mai számának hivatalos részében teljtartalmulag közölve van, olvasóink figyelmét ehelyütt is felbivjuk.

Kérelem. Az aradmegyei Tausz községben állomásozó Váradí (Winkler) József cz. őrsvezető kóri Pénzes Elek és Molnár Sándor csendőr cz. őrsvezetőket, valamint Szedlák István csendőrt, hogy czimüket vele augusztus 20-ig közöljék.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Testünk ápolásáról. A „Jó egészség, legújabb száma nagyon helyes útmutatást közöl arra a gyakran felvetett kérdésre: hogyan erősítjük testünket. Nagy tévedés volna azt hinnünk, — írja — hogy nagy izomfejlettség olyan, a melyet szenvedélyes tornáazoknál gyakran lá

tunk, okvetlen egy jelentősü lenne a jó egészséggel. Sok atléta van, a ki gyomorhajban szenved s a tüdővész gyakran támadja meg éppen a legizmosabb embereket és akrobatákat. Sőt azt lehetne általában mondani, hogy az ily emberek rendszeren nem is hosszú életűek. Hamarabb elkoptatják magukat, mint más, rendezt alkatú emberek. Izomerejüket rendszeren szivtik és más szerveik rovására fejlesztik ki. Igaz, hogy bizonyos pontig az utóbbiaknak a fejlődése is lépést tart az izomgyarapodással, csak hogy az a baj, hogy míg az utóbbi csaknem korlátlan, addig ez nem mondható példának okáért a szivről, a melynek megnagyobbodása esetleg komoly bajoknak lehet okozója. Mindez pedig a túleröltetésből, a túlságba vitt testedző sportból veszi eredetét. A túleröltetéstől való óvakodásra szükség a legnagyobb mértékben rámutatnunk. Gyakran tapasztalhatjuk, hogy némely ember üdüléséből inkább kimerülve s elgyengülve, semmint megerősödve tér meg. Ez onnan van, mert oly fárasztó testgyakorlatokat és mozgásokat végzett, a melyekhez nincs hozzászokva. Hegymászás, hosszú gyaloglások s más ily fárasztó produkciók valók azoknak, a kik egész éven át training-ben tartják magukat, de nem valók olyanoknak, a kiknek napi mozgásuk egy kis séta. Tudjuk, hogy még a sportbajnokoknak is hosszabb pihenés után fokozatosan kell a gyakorlatokat újra kezdeni. Az a kérdés már most, mit tekinthetünk mérsékelt testgyakorlatnak és mit túlságnak? Erre azonban a felelet nem oly egyszerű, mert sok függ a foglalkozástól, egészségi állapottól és más körülményektől. Egy két órai séta egészséges felnőtt embereknél, a kiket foglalkozásuk nem merít ki túlságosan — csak előnyös lehet. De erős napimunka után például egy labdarugó, vagy cricket-játék már közel jár az öngyilkossághoz. Fődolog minden testgyakorlatot, de különösen a hegymászást abban hagyni, mihelyt a sziv lázasabban kezd verni. Az első szerv, mely a túleröltetéstől szenved, a sziv. Minden izommegeröltetés gyorsabb, szaggatottabbá teszi verését s ha rögtön abba nem hagyjuk, az eredmény ájulás, sőt komolyabb szivbaj lehet. Huzamosabb időn át tartó megeröltetésnél szervi szivbaj támadhat, mely minden pillanatban halállal végződhetik. De a szivvel együtt más szervek is szenvednek, így különösen a tüdők, úgy, hogy egy vér-edény megpattanása közvetlen elvérzést idézhet elő. Ez az oka sok hirtelen halálesetnek gyakorlatozás közben. De különösen végzetes lehet a szivre és a tüdőkre a hirtelen és szokatlán izomerőkifejtés. Arra a kérdésre sem lehet határozott feleletet adni, hogy melyik tehát a testgyakorlatnak legjobb módja, a melylyel legkönnyebben elkerülhetni a túleröltetést. Általában azonban előnyt kell adnunk természetes okokból a szabad levegőn végzett testgyakorlatoknak a zárt helyiségben végzettek fölött, tehát a sétának, labdázásnak, evezésnek, kerékpározásnak, úszásnak. Van azonban az izomgyakorlat nébány oly módja, mely általánosabb felkarolást érdemelne. Ilyen a hangos olvasás, mely nagy mértékben erősíti a tüdőket és a hangot s az önmasszáza, a mely szintén könnyen és kitünő eredménnyel végezhető. Nébány szabályát ide kell iktatnunk végül az okzerű és higiénikus testgyakorlatoknak. Az első az, hogy a fentebb már érintett okokból minden testgyakorlatban fokozatosan haladjunk előre s nehezebb testgyakorlatokba ne fogjunk előzetesen gyakorlás vagy szoktatás nélkül. A második az, hogy semmi gyakorlatozáshoz ne kezdjünk orvosi tanács nélkül, így elkerüljük azt, hogy új betegséget szerezzünk magunknak, vagy hogy a meglévőt súlyosbítjuk. Továbbá gondot kell fordíta-

nunk arra, hogy mindjárt étkezés után ne kezdjünk semmiféle testgyakorlathoz s a gyakorlatnál ruhánk megfelelő bő és kényelmes legyen, hogy ne akadályozza tagjaink mozgását. Természetes az is, hogy testgyakorlat után őrizkednünk kell a hirtelen lehűléstől, főleg ha megizzadtunk.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kézirátot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

G. L. J. Tcke. Bár névtelen levelekre nem válaszolunk, önnek, mint nyugdíjasnak kivételesen megadjuk a kért felvilágosítást. 1—5. Olvassa el mult évi 26. számunkban „Steier határszéli csendőröknek 1. alatt adott üzenetünket; 6. kérvényét a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyujtsa be.

K. örsvezető. Közölje a történeteket az illető czéggel, bizonyosan rendezni fogja az ügyet.

L. kíváncsi csendőr. Sehol sincs előírva, de ha nincs megengedve, akkor biztosan van is rá ok.

G. örsvezető. Orgazdaság soha sem képezhet kihágást.

B. örsvezető. Kijárhat, csak az a kérdés, hogy milyen szórakozás céljából?

P. J. Olvassa el a btkv. 261. §. Jegyzet 3. pontját. Ha a btkv. 46. §. figyelmesen átolvassa s az ahhoz fűzött kúriái döntvények szövege felett gondolkodik, akkor önnönmagától is kitaklja, hogy milyenek azok a sértő kifejezések.

K. P. 1. A „Csendőrségi Lapok” szerkesztősége — amint az már a czimlapból is kivehető — azonos a m. kir. csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottságával, mely a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének elnöklete alatt a felügyelőhelyettesből, a m. kir. honvédelmi miniszterium 16. osztályának vezetőjéből, a III. számú csendőrkerület parancsnokából és három Budapesten állomásozó csendőrfőtisztből áll; lapunknak a m. kir. honvédelmi miniszter által kirendelt, az időszorinti felelős szerkesztője Nyisztor Sándor, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott csendőrszázados. E rovat vezetésével jelenleg egy számvivő tiszthelyettes van megbízva, kiadóhivatalunk teendőit pedig négy Budapesten állomásozó csendőr altiszt végzi. 2. Mihályfalvi J. kiadóhivatalunknál volt alkalmauzva, de lapunktól nemrég megvált, vele semmiféle összeköttetésben nem állunk.

1871. Nem az ön neve alatt intéztek hozzánk kérdést; ön sincs felvéve.

Döntő és Anico. Anunt értesülünk, az ügy éppen rendezés alatt áll. Ezt várják be.

K. J. törzsermester. A helyi és személyi ismeret eredményös czimű közleményét némi rövidítéssel és siunitással legközelebb közreadjuk.

G. J. örmester. Bár nem járásörmesterjelölt, de azért reá kerül a sor, hisz az 1904. évi 25.604/16. számú honvédelmi ministeri rendelet 6. pontja orra vonatkozólag intézkedik.

Kurucz csendőr. Minthogy az örs közgazdálkodásának helyes vezetéseért első sorban az őreparancsnok felelős, természetes, hogy az ő hatáskörébe tartozik a főszőnő felfogadása is.

Mecsekszabolcsi örs. Igen.

HIVATALOS RÉSZ

Büntetőjogi döntvények.

Lopás kísérlete.

Lopás kísérletében bűnös, a ki lopási szándékkal a sértett lakásába bemászott, minthogy azonban ott élelmiszer történclesen nem volt, ellátározott a nélkül, hogy bármi tárgyát magához velt volna; ugyanis vádlott a szándékolt lopás véghezvitelét a sértett lakásába való bemászással megkezdte, annak bevégezése pedig nem a vádlott önkéntes elállása folytán, hanem az ő akaratától nem függő körülmény miatt maradt el. (Curia 1908 ápr. 14. 2883/908. sz. a.)

Beadványban elkövetett hatóság előtti rágalmozás illetékessége.

Levélben vagy beadványban elkövetett becsületsértés vagy rágalmozás ott tekintendő elkövetettnek, a hol az irat tartalma nyilvánosságra vagy a sértett tudomására jutott. Beadványban elkövetett hatóság előtti rágalmozás a hatóság székhelyén követelték el. (Curia 1908 ápr. 22. 2825/908. sz. a. I. Bt.)

Megtévesztésre nem alkalmas pénzhamisítvány kö-zítésének minősítése.

Megtévesztésre alkalmatlan pénzhamisítvány készítése: nem csalás, hanem pénzhamisítás kísérlete. (Curia 1908 jan. 16. 357/908. sz. a.)

Rendelet.

Valamennyi csendőrkerületi parancsnokságnak.

M. kir. belügyminister. Szám 121352/V-b-1907.

Erkölcsei romlásnak kitett avagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról az állami gyermekvédelem körében 60000/1907. szám alatt körrendeletet bocsátottam ki az összes törvényhatóságokhoz, valamennyi árvaszékhez és a m. kir. állami gyermekmenhelyekhez.

E körrendeletekkel szabályoztam a szóban levő gyermekeknek az állami gyermekvédelem körébe bevonását és az állami gyermekvédelem körében való oltalmát.

Tekintettel azonban arra, hogy az ily gyermekek éber figyelemmel kísérése nem csak társadalmi, de közbiztonsági szempontból is felelő fontos, szükségesnek tartom a parancsnokság figyelmét felhívni, miszerint gondoskodjék arról, hogy a járőrök portyázásaik alkalmával éber figyelemmel legyenek:

1. oly 15 éven aluli gyermekekre, kik habár büntettet, vétséget avagy kibágást nem is követtek el, egyébként züllésnek indultak;

2. oly gyermekekre, kik büntettet, vétséget avagy kibágást elkövettek, de az elkövetéskor 12-ik életévüket még meg nem baladták s így bűnvád alá nem vonhatók.

Ha a csendőrség ily gyermekekről akár közvetve, akár közvetlenül értesül, kötelessége leendő azt azonnal az illetékes közigazgatási hatóságnak a további intézkedések megtétele végett, hivatkozással jelen rendeletemre, bejelenteni.

Budapest, 1908 július 13-án.

A minister megbagyásából:

Szabó s. k., min. tanácsos.

Legénységi alosztályok állomáshelyeinek új elnevezése.

A m. kir. belügyminister urnak 1908 június 28-án 77477/V-b. szám alatt kelt rendelete alapján a m. kir. VII. számú csendőrkerület területén fekvő «Porcesád-Verestorony» elnevezéssel bíró őr «Verestorony vasuti-állomás», a «Verestorony» elnevezéssel bíró őr «Verestorony vám», a «Riuvadulio» elnevezésű őr «Verestorony határkapu» és a «Valelui-Fratei» nevű csendőrségi őrház pedig «Verestorony»-nak nevezettek el.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ö császári és apostoli királyi Felseje folyó évi július hó 22-én Bad-Ischblen kelt legfelsőbb elhatározásával:

szakolczai Koreska Vilmos, a m. kir. V. sz. csendőrkerületnél létszám felett vezetett ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg szolgálatképtelennek, egy év tartamára várakozási illetékekkel való szabadságolását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Választott lakhelye: Szakolcza.

Várakozási illetékekkel való szabadságolás napja: 1908 évi augusztus 1.

Nyugállományba helyezettett:

1908. évi augusztus hó 1-ével:

Bohn János, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfelkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Óbecse.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gyarmati Lajos cz. őrsvezető a kolozsvári határban 1908. évi június hó 8-án több kolozsvári oláhlegény által ottani tanulók sérelmére elkövetett bántalmazás és rablás tetteseinek 55 órán át kitartással, eréllyel és leleményességgel keresztülvitt nyomozás során történt kiderítéseért s általában 11 évi csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonság érdekében kifejtett eredményes működéseért.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Pink Pál cz. őrsvezető és Fehér Miklós csendőr cz. őrsvezető, kik a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb idő óta folytonosan lankadatlan szorgalmat és odaadó köteleességet kifejtve eredményesen működtek, a folyó évben Homonna község vidékén lábrakapott pénzhamisítás, illetve hamis pénz forgalombahozatal tetteseinek kiderítése és elfogása körül tanúsított kiválóan ügybuzgó és leleményes és szeszerezéssel párosult tevékenységükért.

Rozner Sámuel cz. őrsvezető, mivel kilencz évi csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan lankadatlan szorgalmat és odaadó köteleességűséget kifejtve, kiválóan és eredményesen működött.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, ezimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek.

Dús választék!

Élvezékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

László Antal, Jurcsuk József, Orosz Pál, Szabó Imre őrvezető cz. őrmesterek, Zseliznyák Illés csendőr cz. őrvezető, Kosinszky Kristóf cz. őrvezető, Louász István őrvezető cz. őrmester, Tok István őrvezető, Milrsevic Ignác és Szöllösi András csendőr cz. őrvezetők, hosszabb csendőrségi szolgálatuk egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett lankadatlan szorgalmuk és odaadó kötelességűségükön alapuló kiválóan eredménydus tevékenységükért.

Szigeti György cz. őrvezető, mert egy tüzvész alkalmával férfias bátorsággal és elszánt eljárása által egy gyermeket egy égő házból kihozott és a tűz tovaterjedését felette veszedelmes körülmények közt megakadályozta.

Hutira Lajos őrvezető cz. őrmester, mert a szapolczai őrőn mint parancsnok két éven át a közbiztonsági szolgálat terén lankadatlan szorgalmat és kötelességűséget, nemkülönbön kiváló erélyességet kifejtve, a törvényellenességek elkövetésére rendkívül nagy hajlammal bíró őrsköretbeli lakosság között a közbiztonságot állandóan jó karban fenntartotta.

Dolák Márton járásőrmester, Slaviczki József, Csorba János és Poschner Ferencz őrvezető cz. őrmesterek, mert a tanosztálynál segédoktatói minőségben alkalmaztatva, hosszabb időn át példás erkölcsi magaviseletük és kifogástalan megbízhatóságuk mellett a próbacsendőrök elméleti, illetve az altiszti sarjadék elméleti és gyakorlati kiképzése körül a kellő szaktudást, ernyedetlen szorgalmat és odaadó kötelességűséggel párosult tevékenységet kifejtve, eredményesen működtek.

Sztrezeniczki László őrmester tizennégy évet meghaladó csendőrségi szolgálatának egész ideje alatt, különböző alkalmaztatásaiban, de különösen az utóbbi négy éven át — őr- és járásparancsnoki minőségében — a közbiztonsági szolgálat terén és egyéb tekintetekben is folytonosan kifejtett kiválóan ügybuzgó, kötelességű és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Horváth Ferencz I. járásőrmester, mert a Jakatica Ferdinánd nyuli lakos sérelmére 1907. évi november 18-án elkövetett halált okozó súlyos testi sértés tettesét nagy körültekintéssel a fáradhatlan buzgalommal teljesített ügyes nyomozással kiderítette, elfogta és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Adamecz Gábor cz. őrmester, egy nagy furfanggal elkövetett lólopás tettesének és részesének nagy buzgalommal és kitartással párosult 328 órai hosszúságú és fárasztó nyomozással eszközölt kiderítése és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Oblednyuk László csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át folytonosan tanúsított kiváló szorgalma és kötelességűségeért.

Holló Sándor őrvezető cz. őrmester nyolcz évet, Derján János őrvezető cz. őrmester kilencz évet és Asztalnok Lajos őrvezető nyolcz évet meghaladó csendőrségi szolgálatuknak egész ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett kiváló szorgalmuk és kötelességű tevékenységükért.

Oberbüchler Ferencz őrvezető cz. őrmester, Szűcs András, Vigh József és Rogozsán Cziril cz. őrvezetők a közbiztonsági szolgálat terén csendőrségi szolgálatuk egész ideje alatt folytonosan kifejtett lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Szöke János cz. őrvezető, Lendvai Ábel és Frink Sándor csendőr cz. őrvezetők a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb idő óta kifejtett lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Márta József csendőr cz. őrvezető, Molnár Sámuel, Gál Imre és Pül Imre csendőrök a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységükért.

Lukács Jenő cz. őrvezető, mivel a kassai pótszárnyánál közel egy évig irodai segéd munkásként alkalmaztatva lévén, ez idő alatt kötelmeinek minden tekintetben pontosan és lelkiismeretesen megfelelt a feltétlen megbízhatóságot tanúsított.

Iminkievics Béla őrvezető cz. őrmester a törzsbeli számvivősnél hosszabb időn át a gazdaságkezelési, illetve számviteli teendők ellátása körül ernyedetlen szorgalommal, buzgó tevékenységgel és kellő szakismerettel teljesített szolgálataiért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Aradi György csendőr, egy nagy furfanggal elkövetett lólopás tettesének és részesének hosszúságú és fárasztó nyomozással történt kiderítése körül tanúsított eredményes közreműködéséért.

Előléptetett:

1908. július hó 26-ával:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Szép Géza hadapród csendőr cz. őrmester, hadapród őrvezető cz. őrmesterré.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátott:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Veréb László cz. őrvezető, 1908. júl. 9-ével.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: R. Dávid István, Kovács Kálmán, Bikli János, Kovács Ferencz, Asztalos István, G. Tóth Sándor, Szász Károly, Bimbó István, Steiger Ferencz, Buchmann Jakab, Néb Mihály, Kohán Péter, Roszmann János, Berta János, Torjai Mihály, Szűcs Gáspár, Nagy Miklós, Udvári László, Ván Vitályos és Bór Pál csendőrök.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatali szolgai állás a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósághoz 1908. évi szeptember hó 2-ig.

Egy hivatali szolgai állás a magyaróvári gazdasági akadémiánál. Fizetés 600 korona és pótlék. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a magyaróvári gazdasági akadémia igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Több hivatali szolgai állás a m. kir. pénzügyminisiteriumban. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Ezen állásoknak áthelyezés útján való betöltése esetén az alárendelt hatóságoknál és pedig Budapesten ugyanazon javadalmat.

mazással. Vidéken: Fizetés pótlékkal 600 korona. Rendszerezett lakpénz. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények szolgálati uton a m. kir. pénzügyminis-
teriumhoz 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Egy hivatalozolgai állás a gyulafehérvári kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Egy hivatalozolgai állás a gyulafehérvári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 30-ig.

Egy irnoki állás a sátorlajujhelyi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a sátorlajujhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 22-ig.

Egy irnoki állás az egri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényeszerű lakpénz Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az egri kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 19-ig.

Egy irnoki állás a tenkei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyvárad kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 14-ig.

Csik vármegye törvényhatóságánál:

Egy árvaszéki iktatói állás.

Fizetés 2000 korona. Lakpénz 420 korona. Négy középiskola osztály. Továbbá:

Egy járási irnoki állás.

Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Csik vármegye főispánjához címzett kérvények. Csik vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 21-ig.

Ugyanott:

Két hivatalozolgai állás.

Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Továbbá esetleg:

Két hajdúi állás.

Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhaiiletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Csik vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 21-ig.

Debreczen sz. kir. városnál ez év második felében a következő állások fognak betölteni:

Két gyaloghajdúi állás.

Fizetés 400 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Két lovasrendőri állás.

Fizetés 900 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Tíz gyalogrendőri állás:

Fizetés 600 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban.

Két mezőrendőri állás.

Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 80 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Ló saját költségen szerzendő be és tartandó el.

Négy erdőri állás

Fizetés 500 korona. Természetbeni lakás. Négy katasztrális hold földhasználat. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Lótartási kötelezettség. Kérvények Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalához bármikor.

Egy irnoki állás a topolyai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szabadkai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 28-ig.

Egy irodatiszti állás a dévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi szeptember hó 18-ig. A kérvényben kiteendő, hogy a pályázó csak ezen vagy pedig esetleg áthelyezés esetén bárhol megüresedő irodatiszti állásra is óhajt kineveztetni.

Egy irodatiszti, esetleg egy irodakezelési gyakornoki állás az aradi pénzügyigazgatóságnál. Javadalomzás az irodatiszti állásra névze: Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. A gyakornoki állásra névze 600 korona segélydíj. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Egy éven belül az előirt utasításokkal és szabályrendeletekből vizsga. Kérvények az aradi pénzügyigazgatósághoz 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Három szolgai állás a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium számvevőségénél. Kezdő fizetés 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhaiiletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium számvevőségének igazgatójához 1908. évi augusztus hó 23-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás a m. kir. pénzügyminisztériumnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Valamely földmives iskola elvégzése és egy évi gazdasági gyakorlat. Kérvények a m. kir. pénzügyminisztériumhoz 1908. évi augusztus hó 25-ig.

Öt hivatalozolgai állás a m. kir. postatakarékpénztárnál Budapesten. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A számadásban való jártasság. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a m. kir. postatakarékpénztárhoz Budapesten 1908. évi augusztus hó 31-ig.

Egy fegy- és közvetítő őrparancsnoki állás a lipótvári kir. orsz. fegyintézményél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelv ismerete. Börtönügyi szolgálat. Az igazságügyminisztériumhoz címzett kérvények a lipótvári kir. orsz. fegyintézet igazgatóságához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Egy irnoki állás a nagykanizsai kir. törvényszéknél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagykanizsai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus hó 18-ig.

Öt rendőri állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 120 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelvismeret. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához 1908. évi december hó 31-ig.

Vászon zubbony.

!! Csendőrség előnyben részesül !!

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-ing

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Arfegyűzők bérmentesen

Pontos és gyors elvitt.